

Zpravodajská zpráva

ke Zprávě o životním prostředí České republiky za rok 2018

Úvod:

Navrhovatel: Ministr životního prostředí Richard Brabec
Senátu návrh předložen dne: 8. 1. 2020
Číslo tisku v Senátu: 190
Zpravodaj: Zbyněk Linhart
Garanční: VUZP

Obecné informace:

Zpráva o životním prostředí České republiky (dále jen „Zpráva“) je na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, usnesení vlády č. 446/1994 a usnesení vlády č. 934/2014 každoročně předkládána ke schválení vládě České republiky a následně k projednání Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu ČR.

Počínaje Zprávou o životním prostředí České republiky za rok 2005 je zpracováním dokumentu pověřena CENIA, česká informační agentura životního prostředí.

Zpráva má být oficiálním zdrojem informací o životním prostředí v ČR, které jsou využitelné jak pro podporu výkonu státní správy, tak pro informování veřejnosti. Má představovat dokument, který umožňuje souhrnný přehled o stavu a vývoji složek životního prostředí a jejich zátěží.

V PSP byl tato Zpráva rozeslána všem poslancům dne 8. 1. 2020 jako tisk 698/0. Výbor pro životní prostředí zprávu zatím neprojednal.

Sama Zpráva 2018 předkládá, že toto jsou její nejzásadnější zjištění:

- Stav životního prostředí byl v roce 2018 ovlivněn jak rostoucím výkonem ekonomiky, tak i extremitou teplotních a srážkových poměrů.
- Daří se snižovat materiálovou a energetickou náročnost hospodářství.
- Kombinace vysokých teplot a nedostatku srážek, umocněné tím, že rok 2018 byl již pátým suchým v řadě, vedla k rozvoji extrémních projevů hydrologického a půdního sucha.
- Dlouhodobé sucho mělo zásadní vliv na stav povrchových a podzemních vod (mnohde byla dosažena odtoková a stavová minima) a na sektory zemědělství, lesnictví a vodního hospodářství.
- Stav lesních ekosystémů byl v roce 2018 ovlivněn především velkým objemem celkové a nahodilé těžby, který byl v obou případech nejvyšší v historii.

Stanovisko zpravodaje

Obecná připomínka:

Zpráva je až na pár drobných změn víceméně neměnně v této podobě zpracovávána od roku 2005 (to má sice své výhody – přehlednost, porovnatelnost atp.).

Nicméně píše se rok 2020. *Evropa se chce stát do roku 2050 prvním klimaticky neutrálním kontinentem na světě. Podle Komise jde o největší výzvu a příležitosti naší doby. V zájmu dosažení tohoto cíle představila nová Evropská komise **Zelenou dohodu pro Evropu**, ambiciózní balíček opatření, který by měl evropským občanům a podnikům umožnit přechod na udržitelnější, ekologičtější hospodářství. Opatření zahrnují výrazné snížení emisí, investice do špičkového výzkumu a inovací a ochranu přírodního prostředí evropského kontinentu.*

Mění se struktura klíčových politik:

Čistá energie

Příležitosti k využití alternativních, čistších zdrojů energie

Udržitelný průmysl

Způsoby, jak zajistit udržitelnější výrobní cykly, které budou šetrnější k životnímu prostředí

Výstavba a renovace

Potřeba ekologičtějšího stavebního odvětví

Udržitelná mobilita

Prosazování udržitelnějších způsobů dopravy

Biodiversity

Opatření na ochranu ekosystému

Od zemědělce ke spotřebiteli

Způsoby, jak zajistit udržitelnější potravinový řetězec

Odstranění znečištění

Opatření k rychlému a účinnému snížení úrovně znečištění

Zatím však nevidíme nějaké náznaky změn v přístupu MŽP, ve formě a obsahu a struktuře Zprávy. Předmětem zprávy je často opakované konstatování na základě jakési metodiky o stavu ŽP v dílčích sledovaných oblastech. Zpráva neobsahuje doporučení, co s nálezy, žádné zhodnocení implementace předchozích doporučení. Pokud Zpráva neposkytuje v každé oblasti vyhodnocení proti minulým cílům, s důvody, proč to nenastalo, a odborné doporučení pro politická rozhodnutí na příští roky a do budoucna, proč se klíčové vize, koncepce a strategie plní nebo neplní a co by se mělo dělat, aby se plnily, pak pokračovat v sepisování takto pojaté Zprávy ve stávající struktuře bez zhodnocení a vytváření zpětné vazby dávají jen omezený smysl a nemají potřebnou přidanou hodnotu.

MŽP by mělo na výsledky těchto každoročních zpráv reagovat, vyhodnocovat jejich závěry a navrhnout úpravu své politiky a to např. doprovodným dokumentem ke Zprávě.

Věcné připomínky (náměty na zvážení k dalšímu zpracování) :

Radioaktivní odpad

Zpráva zcela opomíná problematiku (dočasných) úložišť a zacházení s radioaktivním odpadem. Výzkum, zdravotnictví, průmysl, energetika... všude vzniká radioaktivní odpad s dopadem na životní prostředí. Zpráva se však této problematice vyhýbá, není jasné, proč. Kde se např. přechodně ukládá, jaké množství jaderného odpadu doposud je, kde jsou či se zvažují dočasná resp. trvalá úložiště, kolik stojí/budou stát, jaká je budoucnost a plány ve vytváření a nakládání s radioaktivním odpadem atd.?

Měřítko/mapky/data

Nedostatečné rozlišení úrovně regionů. Mapy a data pouze po krajích. V krajích ale jiné poměry panují v různých okresech/ORP. Např. str. 69, obr. č. 1, nebo str. 75, obr. 1 atd. Procentuální rozlišení barevnosti od sebe odlišuje pouze kraje v nějakém celkovém krajském průměru. Tento krajský průměr na jedné straně zkrsluje údaje za samotný kraj, hlavně ale už vůbec nic neříká o úrovni/stavu/ukazateli za jednotlivý okres/ORP. Ani dílčí krajské zprávy nejsou přesnější a pracují opět pouze s údaji na úrovni kraje. Jde o velmi globální a povrchní pohled, který neumožňuje přijímat opatření a cílení podpor na nižší úrovně (okresy, ORP). Potřebujeme proto sbírat a analyzovat data na úrovni okresů/ORP a pokud ČSÚ těmito daty nedisponuje, je třeba jej tímto sběrem dat pověřit.

Veřejné výdaje na ochranu životního prostředí, voda

Díky špatně položené klíčové otázce: „*Jaká je struktura a objem finančních prostředků vynakládaných z národních i mezinárodních veřejných zdrojů na ochranu životního prostředí?*“, může být odpověď zelený směřující se smajlík s pozitivním hodnocením trendu a klíčovým sdělením, že objem výdajů jak z centrálních zdrojů (tj. zejména ze státního rozpočtu a státních fondů), tak i z územních rozpočtů v roce 2018 meziročně mírně vzrostl, že mezi prioritní oblasti podpory patřila i v roce 2018 ochrana vody, konkrétně odvádění a čištění odpadních vod, dále ochrana biodiverzity a krajiny, nakládání s odpady a v neposlední řadě ochrana ovzduší, že i v roce 2018 pokračovala realizace programů zaměřených na podporu zateplování, úspor energie a změn technologií vytápění (např. program Nová zelená úsporám nebo tzv. kotlíkové dotace), že v rámci OPŽP pro programové období 2014–2020 s celkovou alokací 3,2 mld. EUR (tj. cca 86,2 mld. Kč) bylo v roce 2018 vyhlášeno celkem 23 nových výzev ve výši 518 mil. EUR (tj. 13,5 mld. Kč) CZV a od začátku programového období pak bylo schváleno poskytnutí dotace pro více než 4 900 žádostí v celkové výši 2,07 mld. EUR (tj. 53,7 mld. Kč) CZV. Atd.

Co ale kdyby klíčová otázka zněla takto: „*Jak efektivně, smysluplně a účinně byly z národních i mezinárodních veřejných zdrojů vynaloženy finanční prostředky na ochranu životního prostředí?*“ Byl by tam také rozesmátý zelený smajlík? Spíše ne. Nikde se neuvádí a nevyhodnocuje, jestli ten obrovský balík peněz je spotřebováván efektivně a v oblastech, kde je to nejvíce potřeba. Jak konkrétně na pár ukazatelích přispěly dotační programy ke zlepšení ŽP a v naplňování státní politiky ŽP? A proč má smysl v nich pokračovat, proč je dále potřebujeme? Proč se nevyhodnocují dotační programy a jejich zacílení a dopady na životní prostředí s vyhodnocením efektivity vynaložených prostředků? Nejsou pravidla, cíle, opatření a ukazatele v programech třeba úplně špatně nastavené? Proč se to nevyhodnocuje alespoň v rámci Zprávy o ŽP? Rozpory z toho vyplývající pak ve Zprávě mnohde. Např. když se u kapitoly „Veřejné výdaje na ochranu životního prostředí“ na jedné straně píše, že mezi prioritní oblasti patřila i v roce 2018 ochrana vod, konkrétně odvádění a čištění odpadních vod, kam směřovalo v roce 2018 zhruba 14 miliard, jak to, že se u kapitoly „Čištění odpadních vod“ naopak zase uvádí, že podíl obyvatel připojených na kanalizační síť se v porovnání s rokem 2017 nezměnil, i v roce 2018 činil 85,5 %, že na kanalizaci zakončenou ČOV dosud není připojeno 17,6 % obyvatel a že se jedná o významný potenciální zdroj znečištění vodních toků? Co je nám platné, že šlo 14 miliard na ochranu vod, když se některé ukazatele k vodám nezměnily a vůbec nevíme, jestli ty deklarované miliardy alespoň nějakou vodu reálně ochránilo?

Zpráva např. konstatuje, že **zemědělství představuje významný zdroj plošného znečištění, kdy se do vodních toků splachem dostávají látky využívané při zemědělské činnosti (hnojiva, pesticidy), tento druh znečištění není ovšem evidován.** A to nám má stačit? Aby zpráva k něčemu byla, měla by nejen navrhnout, že a jak se to mám měřit, ale i opatření, jak těmto splachům předcházet, a prostředky, které je pro to nutné vyčlenit, viz dále půda. Nebo jinde Zpráva konstatuje, že je zřejmé, že **pokud nebudou přijata razantní opatření, zejména v zemědělské dotační politice, lze v blízké budoucnosti očekávat další pokles biodiverzity.** Jak tedy s touto informací nakládá MŽP a MZE? Nakládá vůbec nějak? Stejně jako Zprávě stačí konstatování, že v rozpočtu menších obcí chybí finance, a proto 17,6% obyvatel vypouští odpadní vody mimo kanalizací a ČOV, často přímo do vodních toků, a že podíl obyvatel připojených na kanalizační síť zůstává na úrovni 85,5%.

Odpady

Kapitola o odpadech je vůbec **málo důvěryhodná či zavádějící.** Zpráva nesedí s jinými zdroji dat, ani s přímou zkušeností a průzkumy z terénu. Odkud jsou data? Jak uvádí OECD v hodnocení politik životního prostředí ČESKÁ REPUBLIKA 2018, sledování pokroku narušuje existence **dvou konkurenčních informačních systémů**, které poskytují rozdílné údaje - informační systém o nakládání s odpady MŽP a statistiky o toku odpadů a materiálů ČSÚ, které jsou založeny na různých zákonech EU. Oba dva systémy poskytují zcela odlišné údaje, pokud jde o definice, limity pro hlášení a metody zkoumání. To vede ke zdvojování a nedostatkům, stojí v cestě plánování, provádění a hodnocení politik a dochází k plýtvání veřejnými penězi. Pokud ČSÚ i MŽP (CENIA) nezmění metodiku – jeden nebo druhý, budou docházet stále k rozdílným propastným výsledkům.

Za čiré zlo lze považovat tu skutečnost, že za „využití“ se v případě obalů z plastů počítá vytríděné množství ze žlutých kontejnerů předané na třídíčku. Tyto „zrecyklované“ plasty se předtím vozily do Číny. Čína však přestala vykupovat plasty už počátkem roku 2018. Od té doby tyto „zrecyklované“ **odpady po dotřídění končí masivně na skládce nebo ve spalovně (v lepším případě).** ČR hledá za Čínu odbyt v Malajsii a jinde v Asii, kde naše vytríděné plasty hoří na černých skládkách nebo končí v moři, nevíme přesně, co se tam s nimi děje, jisté je jen to, že reálně recyklovány nejsou. Odhady zveřejňované již v předmětném v roce 2018 hovoří o tom, že z vytríděného plastu (bez PET) skončí 60 až 80% zpět na skládce/spalovně, zbytek v Asii. Tuto skutečnost Zpráva úplně ignoruje, přestože je za rok 2018, kdy Čína již druhotný opad nevykupovala a kdy trh s vytríděnými plasty a vůbec druhotnými surovinami zkolaboval a kdy se vytríděné plasty a papír začaly skládkovat a spalovat. **K čemu je nám třídění, když to nejsme schopni zrecyklovat?** Zpráva toto vše zamlčuje. Naopak dokonce uvádí, že se situace zlepšuje, že hlediska materiálů obsažených v obalovém odpadu bylo v roce 2018 recyklováno 57,0 % plastů. **Reálně se jsme ale v recyklaci daleko pod průměrem EU.**

Zpráva také konstatuje, že v nakládání s odpady se zvyšuje podíl materiálové využití na úkor skládkování (9,4% v roce 2018), nebo že roste míra recyklovaných opadů z obalů, ale už v roce 2018 toto nemůže odpovídat realitě.

Ve Zprávě se žongluje se slovy „vytríděné“, „využité“, „komunální“, „domovní“ a „obalové“. Co je ale obalový odpad a jak se zjišťuje jeho množství? EkoKom udělá vzorkování složení žlutých popelnic pro určení podílu obalové složky? Pro výpočet obalové složky pronásobí celkové množství vytríděných plastů zjištěným podílem obalů ze vzorkování? Jak výpočet komplikuje dělení na komunální a domovní? Pro využití se počítá, kolik toho bylo předáno na třídíčku? Nevíme ... raději snad ani nechceme vědět!

Plast je nezanedbatelným energetickým zdrojem, jedná se o transponovaný produkt ropy, tj. primárního fosilního zdroje energie. Je trestuhodné odpadové plasty i v 21. století zahrabávat do země a tvářit se, že je to tak v pořádku (mlžení MŽP/ mlčení EKO-KOMu). Snahy o další zlepšení třídění plastů nebývají vždy těmi nejekologičtějšími a nejvýhodnějšími. Vynakládáme – tedy především obce – velké náklady na složitý systém separace bez užitku.

Má-li do budoucna EKO-KOM obhájit svou existenční podstatu, měl by neprodleně své finanční zdroje rozdělit na nákladově odůvodněné - tj. prokazatelné materiálové využití odpadu/ plastu, sběr a svoz zbylých plast. odpadů nepodporovat a takto získané finanční rezervy kumulované vinkulovat za účelem podpory vzniku na území ČR např. na chybějících ZEVO.

Jediným podstatným a snadno měřitelným údajem v oblasti nakládání s komunálními odpady by měl být ten, kolik směsného komunálního odpadu ČR vyprodukuje v přepočtu na občana (včetně oklikou ukládaných plastů na skládce).

Zpráva o všem mlčí. Neodkrývá pozadí, nezobrazuje realitu, nenavrhuje řešení, resp. co na to MŽP? **Máme ohromný systém sbírání dat z odpadového hospodářství od veřejné správy a podnikatelů (mnoho čísel, administrativy, nákladů atp.) a k čemu, když se nesleduje a křížově nekontroluje.**

Půda a zemědělství

Zpráva připouští, že **na území ČR je potenciálně ohroženo 56,7 % zemědělské půdy vodní erozí, z toho 17,8 % erozí extrémní.** Větrnou erozí je ohroženo **18,4 %** zemědělské půdy. Co s tím? Reaguje na to MZE / MŽP / stát nějakými opatřeními, změnou v zemědělské politice? To se už ze Zprávy nedozvíme (ale ani v žádné reakci vlády). Stejně jako se nedozvíme to, že **MŽP drží od roku 2017 v šuplíku návrh protierozní vyhlášky, resp. o ochraně zemědělské půdy před erozí, protože to jsou právě současné zemědělské postupy v kombinaci se změnou klimatu, které způsobují tuto obrovskou degradaci půdy, která nám doslova mizí před očima.** Ani o nehorázném limitu MŽP, které ve vyhlášce navrhuje tolerovat roční ztrátu ornice v množství 17 tun/ha! Ani se zde nedočteme, že to je **právě zemědělská dotační politika a její podmínky,** které způsobují tuto degradaci a mizení půdy. A s ní i mizení vody z krajiny. A tím i mizení života. Toto není pro MŽP důležité?

Zpráva sice uvádí, že pro zlepšení produkčních vlastností zemědělské půdy je možné ukládat na zemědělskou půdu rybníční a říční sedimenty, a že sedimenty musí projít nejprve rozborem, a pokud vyhoví příslušným limitům dle vyhlášky č. 257/2009 Sb., teprve potom mohou být využity na zemědělské půdě, ale neuvádí, že v realitě je vrácení bahna zpět do půdy pro množství nařízení, vyhlášek, norem a povinností, zkrátka pro neprůchodnou byrokracii prakticky neproveditelné. A často požadavek na odvod výtěžků ZPF!

A podobně, Zpráva konstatuje, že utužení půdy způsobené intenzivním hospodařením negativně ovlivňuje produkční i mimoprodukční vlastnosti půdy, dochází k omezení infiltrace srážek, urychluje se povrchový odtok a zvyšuje se riziko eroze, přirozené procesy v půdě jsou potlačeny, neboť je narušen vodní, vzdušný a termický režim půdy a že toto utužení půdy způsobené intenzivním hospodařením tvoří už 70 % z celkové rozlohy půd. Opět – co s tím dál? Reaguje na to vláda / MZE / MŽP změnou zemědělské politiky a dotací? Nebo to budeme jen každoročně opakovat a konstatovat, jak se kvůli intenzivnímu zemědělství zvyšuje sucho a eroze?

V roce 2018 **nebyl splněn cíl dosažení 15% podílů ekologicky obhospodařované půdy na ZPF, je stále nízký, tvoří pouze 12,8%.** Jaké jsou důvody? Nevíme. Co říká Zpráva? Prodloužilo se dosažení cílů do roku 2020. Taky způsob, jak jednou cíle třeba dosáhnout.

Výdaje na tzv. Komplexní pozemkové úpravy jsou přes jejich užitečnost stále nízké, resp. dlouhodobě se nepochopitelně snižují! (a to nejen v absolutních částkách, ale především v poměru k celkovým výdajům – např. v roce 2010 byly výdaje státu 1 715 mil. Kč (1,5 promile poměru ke státnímu rozpočtu), v roce 2020 jen 1 357 mil. Kč (0,8 promile, tedy reálně polovina).

Lesy

Drtivá většina trendů je negativních. Zpráva říká kvůli suchu, kůrovci... Ale opravdu jen? A jaká opatření jsou navrhována? Žádná... Co se má změnit, jaké jsou cíle? Nevíme... Už od roku 2015 dochází ke zmenšení plochy lesů certifikovaných podle zásad PEFC. Z celkové plochy lesů je podle FSC certifikováno **pouze 2% lesů.** Důvodem poklesu certifikátů v posledních letech je to, říká

Zpráva, že **proces certifikace je náročný a vlastníci lesů nevidí v těchto certifikátech přidanou hodnotu**. Opět otázka. Děje se to roky. Roky na to stát nijak nereaguje. Tak **k čemu takové opakované konstatování bez následní akce na zlepšení?**

Chráněná území - národní parky

Zpráva 2018 poprvé zahrnuje do svého obsahu i národní parky, resp. kapitola se sice jmenuje Zvláště chráněná území na území ČR, nicméně věnuje se pouze národním parkům. V této kapitole překvapivě, na rozdíl od kapitol jiných, absentují ony úvodní tzv. klíčové otázky a k nim tzv. klíčové sdělení. Za sebe bych ovšem právě zde rád viděl následující klíčové otázky a k nim zjištěná klíčová sdělení:

1) Existují **jasné cíle a indikátory, které každoročně hodnotí, zda správy národních parků skutečně naplňují svá poslání?** Naplňují národní parky (a jak se to stanovuje a jak se to měří) svůj význam:

- pro zachování biologické a geologické rozmanitosti
- mezinárodní
- vědecký a výzkumný
- **rekreační a turistický**
- klimatický
- hydrologický
- **výchovný**
- **sociálně-ekonomický?**

2) Vynakládají správy národních parků státní prostředky efektivně, hospodárně a transparentně a podle jakých kritérií na plnění všech cílů, indikátorů, významů a poslání národních parků?

3) Zohledňuje MŽP plnění cílů a poslání a indikátorů a významů národních parků při schvalování a uvolňování finančních prostředků a při hodnocení (ne) úspěšnosti vedení správy? **Existuje systém hodnocení ?** K čemu jsou hodnotící studie zpracovávány externími firmami ? Co z nich plyne?, když už je platíme ...

4) Jaké **existují motivační mechanismy**, které zajišťují, aby ředitel a nejvyšší management hospodárně, efektivně a v plném záběru plnil stanovené cíle, indikátory, veškeré významy a tím i naplňoval široké poslání národních parků? A nebo jde jen o to, aby vedení správ chtělo co nejméně a hlavně aby byl klid.

5) U NPČŠ je oproti ostatním parkům výrazný dlouhodobý nepoměr u grafu č. 3 Dřevinná skladba lesů v NPČŠ porovnávaní přirozený (cílový) a skutečný stav skladby lesů. V textu uvedeno, že lesy původní a přirozené se na území NP nevyskytují, nicméně v rámci umělé obnovy se druhová skladba lesních porostů postupně přibližuje skladbě cílové. Jak dlouho má trvat tato umělá obnova, aby se dosáhlo „přirozeně“ neexistujícího budoucího cílového/přirozeného stavu a co je ukazatelem toho, že se to daří a že to má smysl ekologicky a ekonomicky? Ale to už zařídí příroda – lýkožrout.

Nic takového tam není. Vedle prvního pokusu o sestavení nějakých základních indikátorů, v roce 2019 zveřejněných poprvé a ještě odděleně mimo Zprávu, zde již mnohé z nich absentují – např. počet km turistických cest v NP, hustota tras apod..

Křiklavá je neschopnost vytvořit jednotnou **metodiku pro sběr dat pro pouhé 4 správní celky, aby čísla byla důvěryhodná a mezi sebou alespoň nějak porovnatelná.**

Návštěvnost jednotlivých parků za rok 2018 uvádí Zpráva takovouto:

KRNAP	ŠUMAVA	PODYJÍ	ČESKÉ ŠVÝCARSKO
1,7 milionů	2,5 milionu	177 až 198 tisíc	1,2 milionů

(3,8 milionů včetně ochranného pásma)			
---------------------------------------	--	--	--

Jak se k těmto číslům došlo? Jak se tato návštěvnost měří? Existuje společná metodika? Nevíme, jak jednotlivé správy dospěly k číslům o celkové návštěvnosti. U Českého Švýcarska se uvádí, že návštěvnost parku zde představuje **součet počtu zaznamenaných průchodů návštěvníků na 13 měřených lokalitách**. Že sčítače jednoho návštěvníka změří i vícekrát, nebo jiné nepřesnosti, je věc jiná. Důležitější je, aby existovala nějaká jednotná metodika, která by platila pro všechny parky, bylo by pak možná třeba i vysvětlit, proč jsou takové rozdíly mezi deklarovanou návštěvností parku a deklarovanou návštěvností IS:

KRNAP - uváděná návštěvnost parku je na 5.682%, resp. 2.537% návštěvnosti IS.

ŠUMAVA – uváděná návštěvnost parku je na 446% návštěvnosti IS.

PODYJÍ – uváděná návštěvnost parku je na cca 124 % návštěvnosti IS.

ŠVÝCARSKO – deklarovaná návštěvnost parku je na cca 625 % návštěvnosti IS.

Jak bude řešeno systematicky financování jednotlivých správ NP ? (na to poukazuje i NKÚ! A viz problémy s financováním při výpadku při nízkých cenách dřeva atp.))

K poskytnutým údajům chybí:

- celkové množství turistických tras v km a celkové množství cyklotras v km (vždy jen těch, co jsou uvnitř hranic parku) s každoroční aktualizací
- investice v členění, které odpovídá IUCN, jak parky dokáží harmonizovat investice do
 - a)** ochrany ekosystémů a biodiverzity v parku a **b)** udržitelného rozvoje regionu, s barevným odlišením
 - a)** investice do ochrany přírody a krajiny, **b)** investice do edukace, rekreace a zlepšení života místních obyvatel (udržitelného rozvoje) v časové řadě.
- v tabulce nebo grafu za daný rok součet výdajů, které se podařilo správě získat z projektů financovaných z národních, evropských a mezinárodních fondů a také od dárců, podniků, z poplatků a z vlastní činnosti ... vše, co nejde napřímo ze státního rozpočtu.
- vedle počtu vlastních infostředisek i výdaje na provoz těchto infostředisek a průměrné náklady na jedno infostředisko
- výdaje správ na podporu místních farmářů, zemědělců, podnikatelů a na podporu regionálních produktů

Návrh usnesení Senátu Parlamentu ČR:

Senát Parlamentu České republiky bere na vědomí Zprávu o životním prostředí České republiky za rok 2018.

Senát Parlamentu ČR žádá Ministerstvo životního prostředí ČR o poskytnutí informací, kdy ve své další politice začne realizovat a jaká opatření na zlepšení ŽP v těch oblastech, kde dle Zprávy o ŽP za rok 2018 přetrvávají negativní výsledky.

Zbyněk Linhart

Základní zjištění zprávy v následující straně.

- Emise skleníkových plynů na obyvatele u nás **čtvrté nejvyšší v EU28**
- **13,8 %** obyvatel vystaveno nadlimitní 24hodinové **koncentraci prachu** (sev. Čechy, Ostravsko)
- podíl obyvatel připojených na kanalizační síť meziročně neměnný (stále 85,5 %). Na kanalizaci zakončenou ČOV stále nepřipojeno 17,6 % obyvatel – potenciální zdroj znečištění vodních toků
- **o 8,4% meziroční zhoršení jakosti vod ve volné přírodě nevhodné ke koupání** (ze 14,7% na 23,1%)
- **mezi lety 2012 a 2018 v důsledku těžby úbytek 27,7 tis. ha lesů** (především jehličnatých; čili jakoby ... před kůrovcem)
- od r. 1982 **poklesl počet ptáků zemědělské krajiny o 33,5 %**, lesních druhů ptáků o 9,9 % (počet běžných druhů ptáků se zvýšil o 0,4 %)
- **zhoršení zdravotního stavu českých lesů** (u jehličnanů starších 60 let bylo **76,6 %** poškozeno na více než 25 % koruny)
- **od r. 2013 (do roku 2018! čili před „kůrovcem“ ...) pokles podílu přirozené obnovy lesů z 23,5 % na 16,1 %** (podíl listnáčů stále nedosahuje ani doporučené skladby lesa (35,6 %) stanovené Ústavem pro hospodářskou úpravu lesa
- **podíl obnovitelných zdrojů na celkové domácí materiálové spotřebě pouze 14,4 %, což je třetí nejnižší podíl v EU28**
- spotřeba minerálních hnojiv na ha – téměř 120 kg/ha – **třetí největší v EU**